МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова **Форма навчання**: денна, заочна
Освітній ступінь: магістр
Галузь знань: 23 Соціальна робота
Спеціальність: 321 Соціальна робота
Освітня програма: Соціальна робота. Соціальна педагогіка
Рік навчання: 2023-2024 **Семестр**: 1
Кількість кредитів (годин): 4 (денна - 120 год.: 16 - лекції; 16 - семінарські/ практичні/лабораторні/індивідуальні; 88 - самостійна робота; заочна: 4-лекції; 4 - семінарські/ практичні/лабораторні/індивідуальні; 112 - самостійна робота; заочна)
Мова викладання: українська
Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle:
http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=246

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Замашкіна Ольга Дмитрівна
Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент
Кафедра: права і соціальної роботи
Робочій e-mail:
Години консультацій на кафедрі: п’ятниця о 13.00 годин

3. Опис та мета дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: процеси становлення і розвитку теорії і практики соціальної роботи зарубіжжя.
Метою є формування знань про зарубіжний досвід соціальної роботи і соціально-педагогічної діяльності та провідні технології соціальної роботи з різними категоріям населення; засвоєння знань про методи, методики та інноваційні світові технології роботи соціального педагога; формування умінь адаптувати та модифікувати технологію соціальної роботи відповідно до соціально-педагогічної проблеми
Передумови для вивчення дисципліни - оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін бакалаврату
Міждисциплінарні зв’язки з предметами: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота в Україні», «Теорія і технології соціальної роботи».

4. Результати навчання

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Знання: методологічні й методичні аспекти вивчення іноземного досвіду соціальної роботи, аналіз сучасних тенденцій розвитку соціальної роботи, міжнародних правових актів та роль міжнародних організацій у розробці і здійсненні інтеграційної політики у сфері соціально-педагогічної роботи і соціальної освіти, концептуально-організаційних моделей соціальної роботи за кордоном, специфіки соціально-педагогічної роботи з окремими категоріями клієнтів.
2. Уміння: критично аналізувати та порівнювати різні світові моделі соціального захисту; обґрунтовувати можливості застосування закордонного досвіду соціально-педагогічної роботи у вітчизняній практиці соціальної підтримки, соціальної допомоги, соціального обслуговування
3. Комунікація: використовувати набуті знання при веденні наукових дискусій з актуальних проблем соціальної роботи; здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність); налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.
4. Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків; створювати позитивний імідж професії, її статусу в суспільстві.

5. Структура дисципліни

Тема № 1. Загальна характеристика технологій соціальної роботи в зарубіжних країнах

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1.Вплив різних видів глобалізації (економічна, політична, інформаційна) на зміни підходів щодо соціальної політики та соціальної роботи. 2.Міжнародні організації, міжнародне право щодо дотримання соціальних прав людини. 3.Загальні тенденції щодо технологій соціальної роботи європейських країн. 4.Вплив соціальної політики ЄС на уніфікацію практики соціальної роботи. 5.Підвищення ролі місцевого самоврядування та недержавного сектора у наданні соціальної допомоги населенню у XXI столітті в європейських державах	*Рекомендовані джерела* 1. Антропов В.В. (2006) Социальная защита в странах Европейского союза. История, организация, финансирование, проблемы. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 271 с. 2. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч.-метод. Комплекс (2007) / Автор.-упоряд.: О.В. Безпалько, І.Дзвєрєва, З.П. Кияниця, В.О. Кузьмінський та інш. / За заг. ред.: І.Д. Звєрєвої, Ж.В. Петрочко – К.: Фенікс, 528 с. 3. Капська А., Завадобка Л. , Грищенко С.В. (2011) Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Навчальний посібник. К: Видавничий Дім «Слово», 248 с.. 4.Кубицький С.О.(2015) Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. – 3-те вид. доп. і перероб. – К.: Міленіум.. 300 с. 5. Социальное обеспечение в странах Запада: США, Канада и Великобритания (2010)/ Под ред. О.Б. Осколковой. – М., 2010. 6. Соціальні технології: світовий досвід та тенденції розвитку в Україні: Монографія (2008) / За ред. В.В. Барабаша. – Херсон: Вид-во ПП Вишемирський В.С. 340 с.
Семінарське заняття (2год.): *Підходи до технологій соціальної роботи в зарубіжних країнах* 1.Загальні тенденції щодо технологій соціальної роботи європейських країн. 2.Вплив соціальної політики ЄС на уніфікацію практики соціальної роботи. 3.Підвищення ролі місцевого самоврядування та недержавного сектора	*Рекомендовані джерела* 1.Євтух М.Б., Грищенко С.В., Михайлишин Г.Й. (20110Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах: навчальний посібник. – Івано-Франківськ: «МістоНВ». 2. Севрюков Д.Г. Социальная защита: история, теория, право (монография) (2011)/ Д.Г. Севрюков. – К.: Университет «Украина», 430 с. 3.Тєлєтов О.С. (2010) Суперечності в сучасному інноваційному середовищі / О.С. Тєлєтов // Механізм

у наданні соціальної допомоги населенню у XXI столітті в європейських державах	стратегічного управління інноваційним розвитком : монографія ; за заг. ред. О.А. Біловодської. – Суми : Університетська книга, С. 67-82. 4. Шахрай М. В. Технології соціальної роботи : навчальний посібник (2006) / М. В. Шахрай – К. : Центр навчальної літератури, 464 с.
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* Особливості розвитку соціальної роботи в країнах Східної Європи	*Рекомендовані джерела* 1. Бурлай Т.В. (2015) Політика соціальної якості в контексті Угоди про асоціацію між Україною та ЄС . Економіка і прогнозування. № 4. С. 81—95 2. Горішна Н.Сучасні тенденції розвитку соціальної роботи та підготовки соціальних працівників URL: google.com/search?q=Н.+Горішна+Сучасні+тенденції+розвитку+соціальної+роботи+та+підготовки+соціальних+працівників&oq=Н.+Горішна+Сучасні+тенденції+розвитку+соціальної+роботи+та+підготовки+соціальних+працівників&aqs=chrome..69i57.1412j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8 3. Жукова Л. Досвід країн Східної Європи в інтитуційному забезпеченні соціальної політики держави URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2018/5.pdf 4. Неекономічні пріоритети модернізації в Україні з урахуванням інтеграційного досвіду країн Центральної Східної Європи: наукова доповідь (2015) / за ред. канд. соціол. наук О. М. Балакірєвої; НАН України, ДУ "Іст-т екон. та прогнозув. НАН України". К., 162 с

Тема № 2. Ідеологічні фактори формування моделей і реалізації соціальної політики за кордоном

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1.Роль і значення ідеологічних факторів для формування моделей і реалізації соціальної політики закордоном: історична еволюція. 2.Класифікація моделей соціального захисту за С. Лейбфрідом, Г. Еспінг-Андерсеном. 3.Англосаксонська, бісмаркова, скандинавська, рудиментарна моделі. 4.Консервативна та неоконсервативна, ліберальна та нео-ліберальна, соціал-демократична моделі. 5.Характеристика соціалістичної моделі соціальної політики.	*Рекомендовані джерела* 1.Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. 2. Ковчина І.М. (2001)Сучасні технології соціальної роботи за рубежем: Навч.- метод. посібник / Ліга соціальних працівників м. Києва; Соціальна служба для молоді м. Києва / Під заг. ред. А.Й. Капської. К., 95 с. 3.Кулікова А.Є. (2007)Зміст підготовки соціальних працівників у Швеції та Україні: порівняльний аналіз . Освіта Донбасу. № 4 (123). С. 89-93. 4.Поліщук В.А. (2003)Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід. Посібник . Тернопіль, Навчальна книга. Богдан, 184 с
Семінарське заняття (2 год.): 1.Класифікація моделей соціального захисту за С. Лейбфрідом, Г. Еспінг-Андерсеном. 2.Англосаксонська, бісмаркова, скандинавська, рудиментарна моделі. 3.Консервативна та неоконсервативна, ліберальна та неоліберальна, соціал-	*Рекомендовані джерела* 1. Ільчук Л. Світовий досвід моделей соціальної політики та їх можливість використання в Україні. URL: http://ipzn.org.ua/svitovyj-dosvid-modelej-sotsialnoyi-polityky-ta-yih-mozhlyvist-vykorystannya-v-ukrayini/ 2. Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. 2.Кулікова А.Є. (2007) Зміст підготовки соціальних працівників у Швеції та Україні: порівняльний аналіз.

демократична моделі. 4.Характеристика соціалістичної моделі соціальної політики	Освіта Донбасу. № 4 (123). С. 89-93. 4. Нікілєва Л. Порівняльна характеристика фінансових моделей соціального забезпечення в Україні і світі URL: https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/d36be6e1b37286eb2be9f625e38700b5.pdf 5.Поліщук В.А. (2003)Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід. Посібник. Тернопіль, Навчальна книга. Богдан, 184 с.
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* *Тема реферату/презентації* Соціальне забезпечення в країнах Заходу: США, Канада, Великобританія	*Рекомендовані джерела* 1. Інноваційна політика зарубіжних країн: концепції, стратегії, пріоритети (інформаційно-аналітичні матеріали, підготовлені Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Міністерством закордонних справ України) URL: http://kno.rada.gov.ua/komosviti /doccatalog/ document?id=48725 2. Боярчук Т. В. (2005) Особливості соціального захисту населення європейських країн. Вісник Хмельницького національного університету. № 2. –С. 170–174. 3. Кошелев Г. (2005)Пільги в країнах ЄС і система соціального забезпечення у США. Соціальний захист. № 5. С. 41–44. 4. Потєхін О. (2007)Україна – ЄС: соціальний вимір. Європейська Україна : зб. статей. К. : Еліт-прес. С. 10–14. 5. Резнікова Н. В. (2009)До питання про адаптивність європейської соціальної моделі до українських реалій. URL:http://www.nbuv.gov.ua/ Portal/soc_gum/Prvs/2009_3/ 1226.pdf.

Тема № 3. Соціальна робота з різними групами населення в зарубіжних країнах

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): Характеристика соціально-педагогічної роботи з різними категоріями населення за рубежем: -соціальна робота з бідними та малозабезпеченими; -соціальна робота з мігрантами; -соціальна робота з інвалідами; - соціальна робота з людьми похилого віку; -соціальна робота з різними групами населення	*Рекомендовані джерела* 1. Капська А.Й., Завацька JI.M., Грищенко С.В. (2011) Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Навчальний посібник. К . : Видавничий Дім «Слово», 248 с. 2. Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. *3.* Целых М. П. Социальная работа за рубежом: Соединенные Штаты Америки : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / М. П. Целых. М. : Академия, 2007. 128 с.
Семінарське заняття (2год.): Соціально-педагогічна робота з різними категоріями населення за рубежем: -соціальна робота з бідними та малозабезпеченими; -соціальна робота з мігрантами; -соціальна робота з інвалідами; -соціальна робота з людьми похилого віку;	*Рекомендовані джерела* 1. Дерега В. В. (2012)Вплив демографічних факторів на формуванняьсімейної політики в Європейському Союзі // Наукові праці: науково-методичний журнал. Вип.193. Т.205. Державне управління. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, С. 49–55. 2. Дудик Н. Т. Організація та традиційні особливості соціальної роботи у Великій Британії URL:http://library.udpu.org.ua/library_files/psuh_pedago

-соціальна робота з різними групами населення	g_probl_silsk_shkolu/11/visnuk_14.pdf 3. Капська А.Й., Завацька Л.М., Грищенко С.В. (2011) Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Навчальний посібник. К . : Видавничий Дім «Слово», 248 с. 4. Костін Р. А. (2007)Сучасні міграційні процеси і їхні тенденції в сучасному суспільстві // Регіон: Політика.Економіка. Соціологія. С. 158. 5. Кратінова А. М. (2006)Взаємодія спеціалістів соціальної сфери в Італії в рамках функціонування спеціалізованих закладів на основі парадигми інтегрованої допомоги // Соціальна педагогіка: теорія та практика. № 1. С. 93–97. 6. Палагнюк Ю. В. (2016)Особливості соціального супроводу студентської молоді з обмеженими можливостями в освітній сфері Польщі та України // Наукові праці.Державне управління. Вип. 255. Том. 267. С. 32–37. 7. Палагнюк Ю. В. (2016)Социальное сопровождение студенческой молодѐжи с ограниченными возможностями в системе высшего образования Польши // Studia Humanitatis. – 2016. – № 2. URL: http://st-hum.ru/sites/sthum.ru/files/pdf/palagnyuk_surzhenko.pdf.
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* Мережа будинків-притулків для жінок, які постраждали від насильства. Соціальна робота з людьми похилого віку у різних країнах ЄС *Анотація статті:* *(об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)* Григорьева Е. Е. Здравоохранение Швеции URL: http: //prime.bit.ab.ru/aw/ Advices/Ad3.ht.	*Рекомендовані джерела:* 1.Григорьева Е. Е. Здравоохранение Швеции URL: : http: //prime.bit.ab.ru/aw/Advices/Ad3.ht. 2.Мельник С. В. (2008) Шведський досвід формування та реалізація політики соціального забезпечення та страхування // Український соціум. № 4. С. 114–126. 3.Романенко Е. (2005)Реформирование пенсионного обеспечения на опыте Венгрии // Персонал. №2. С. 82–86 4.Сараєва А. Ю.(2005) Швеція: медична допомога – на рівних умовах // Жіночий лікар. № 1. Харків, С. 36 5.Соціальна робота у Великобританії та її розвиток / Освіта. URL: http://osvita.ua/vnz/reports/sociology/12251/ 6. Соціальна робота з жінками : навчальний посібник / уклад.: А. І. Войтовська, О. О. Кравченко. Умань: Візаві, 2018. 229 с. 7.Ярова Л. (2012)Система соціального захисту у країнах Центральної і Східної Європи // Український науковий журнал «Освіта регіону». № 1. С. 122.

Тема № 4. Концептуально-організаційні моделі соціальної роботи в зарубіжних країнах

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (4 год.): 1.Моделі соціальної роботи в зарубіжних країнах: державний патерналізм (Німеччина); соціальна інтеграція, компенсація, лібералізм (Англія);	*Рекомендовані джерела* 1. Капська А.Й., Завацька Л.М., Грищенко С.В. (2011) Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Навчальний посібник. К . : Видавничий Дім «Слово», 248 с. 2. Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб.

солідаризм (Нідерланди). 2.Національні особливості організації соціальної роботи за рубежем. 3.Характеристика моделей соціальної роботи у зарубіжних країнах: скандинавська модель, залишкова модель (Велика Британія), корпоративна модель; рудиментарна модель(Португалія, Іспанія, Греція, Ірландія).	3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. 3. Типи теорій моделей соціальної роботи. Режим доступу. URL: https://msn.khnu.km.ua/pluginfile.php/200352/mod_resource/content/1/%D0%BB%D0%B5%D0%BA_5_13.htm 4.Основні теорії та моделі соціальної роботи. URL: https://stud.com.ua/29385/sotsiologiya/osnovni_teoriyi_modeli_sotsialnoyi_roboti
Семінарське заняття (4 год.): 1.Моделі соціальної роботи в зарубіжних країнах: державний патерналізм (Німеччина); соціальна інтеграція, компенсація, лібералізм (Англія); солідаризм (Нідерланди). 2.Національні особливості організації соціальної роботи за рубежем. 3.Характеристика моделей соціальної роботи у зарубіжних країнах: скандинавська модель, залишкова модель (Велика Британія), корпоративна модель; рудиментарна модель(Португалія, Іспанія, Греція, Ірландія).	*Рекомендовані джерела* 1. Горохова К. Г. (2009)Государство благосостояния»: шведская модель / К. Г. Горохова. М. : Знание, 184 с. 2. Боде И. (2013)Германия: социальные услуги // Соціальна робота в Україні: теорія і практика № 1—2. С. 220—226. 3. Германия. Вызовы XXI века (2009)/ отв. ред.: В.Б. Белов // Весь мир. 4. Положительный опыт предоставления социальных услуг в странах Юго-Восточной Европы. Субрегиональное бюро МОТ в Москве. URL: http://www.ilo.org/public/russian/region/eurpro/moscow/info/publ/rus_socserv_delivery_part.pdf 5. Кашуба М.С. (1997)Некоторые проблемы современных брачно-семейных отношений в странах Европы. Белград: Этнографический институт САНУ, 1997. 8 с. 6. Про становище багатодітних сімей у країнах ЄС. URL: http://bukviche.com/pro-stanovyche-bahatoditnych-simej 7. Хомченко О. Е. (2013)Реализация комплексной системы мер социальной защиты и социальных услуг в Италии. Вестник РУДН. Серия "Юридические науки". № 1. С. 91—100
Завдання для самостійної роботи: *Анотація статті:* *(об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)*	*Рекомендовані джерела* Любецька М. Аналіз зарубіжного досвіду надання соціальних послуг, здійснення соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих оставинах URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2018/24.pdf

Тема № 5. Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах з окремими категоріями клієнтів

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (4 год.): 1.Особливості технологій надання соціальних послуг. 2.Соціальна допомога дітям. Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства. 3.Будинки-притулки для жінок, які	*Рекомендовані джерела* 1. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації : навчально-методичний комплекс (2007)/ [автор.-упоряд. : О. В. Безпалько, І. Д. Звєрєва, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський та інш]. / [за заг. ред.: І. Д. Звєрєвої, Ж. В. Петрочко]. К. : «Фенікс», 528

постраждали від насильства. 4.Консультативні служби для чоловіків, які усвідомлюють, що стали причиною насильства. 5.Соціальна допомога інвалідам, типи соціальних послуг для інвалідів. 6.Соціальна робота з ВІЛ-інфікованими та інвалідами в країнах ЄС. 7.Соціальне обслуговування літніх людей.	с. 2. Кубіцький С.О. (2015) Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. 3. Служба раннього втручання URL: http://phmcsssdm.okis.ru/srv.html. 4. Центр «Промінь надії»: система захисту дітей без інтернатів URL: http://www.hopeandhomes.org.ua/projects/4f03fce262708/. 5.Холостова Е.И. (2003)Социальная работа с пожилыми людьми. Учебное пособие. 2-е изд. М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К».296 с.
Семінарське заняття (4год.): 1.Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства. 2.Будинки-притулки для жінок, які постраждали від насильства. 3.Консультативні служби для чоловіків, які усвідомлюють, що стали причиною насильства. 4.Соціальна допомога інвалідам, типи соціальних послуг для інвалідів. 5.Соціальна робота з ВІЛ-інфікованими та інвалідами в країнах ЄС	*Рекомендовані джерела* 1. Глухова Г. Шляхи оптимізації діяльносьі соціальних служб: досвід для України. URL: http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik2/fail/Gluhova.pdf 2. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації : навчально-методичний комплекс (2007) / [автор.-упоряд. : О. В. Безпалько, І. Д. Звєрєва, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський та інш]. / [за заг. ред.: І. Д. Звєрєвої, Ж. В. Петрочко]. К. : «Фенікс», 528 с. 3. Служба раннього втручання URL: http://phmcsssdm.okis.ru/srv.html. 4. Центр «Промінь надії»: система захисту дітей без інтернатів URL: http://www.hopeandhomes.org.ua/projects/4f03fce262708/. 5. Шахрай В.М. (2006)Технології соціальної роботи: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури,464 с.
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* Мережа будинків-притулків для жінок, які постраждали від насильства. Соціальна робота з людьми похилого віку у різних країнах ЄС	Рекомендовані джерела 1.Білоус І. Досвід країн ЄС у сфері соціальної підтримки населення. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/26139/1/%D0%91%D0%86%D0%9B%D0%9E%D0%A3%D0%A1.pdf 2. Відкриття притулків для постраждалих від домашнього насильства URL: https://ukraine.unfpa.org/uk/search/node/%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%BB%D0%BE%D0%BA. 3. Запобігання та протидія домашньому та ґендерно зумовленому насильству щодо українок за кордоном URL: https://la-strada.org.ua/novyny/zapobigannya-ta-protydiya-domashnomu-ta-genderno-zumovlenomu-nasylstvu-shhodo-ukrayinok-za-kordonom.html 4. Социальная работа с пожилыми людьми за рубежом URL: http://www.veteranrb.ru/archiv es/875 5. Якубова Л., Труш Н. Порівняльний аналіз особливостей організації соціальної роботи з людьми похилого віку в Україні та за кордоном URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2015_36_69.

Тема № 6. Інститут омбудсмену в країнах світу

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1.Світові моделі діяльності омбудсмена. Інститут омбудсмена в механізмі правового захисту прав і свобод особи – світовий досвід. 2.Роль омбудсмана в механізмі реалізації парламентського контролю в зарубіжних країнах.	*Рекомендовані джерела* 1.Бубало Е.А. (2007)Сравнительный анализ создания и развития иститута омбудсмена в Украине и мире// Беларусь в современном мире: Тезисы докладов VI Междунар. науч. конф., [«86-летие Белорус. гос. ун-та»], (Минск, 30 октября 2007 г.) / Белорусский государственный университет ;редкол.: А. В. Шарапо [и др.]. Минск: БГУ, С. 102 -103. 2. Волков Д. Н. (2015)Исторический опыт становления института уполномоченных по правам человека// Гуманитарные, социально-экономические и общественные науки. №31. С.240-242
Семінарське заняття (2 год.): 1.Світові моделі діяльності омбудсмена. Інститут омбудсмена в механізмі правового захисту прав і свобод особи – світовий досвід. 2.Роль омбудсмана в механізмі реалізації парламентського контролю в зарубіжних країнах	*Рекомендовані джерела* 1. Магомедов К. М. (2014)Институт омбудсмена (уполномоченного по правам человека) в системе защиты прав и свобод человека и гражданина // Вопросы эволюции правовой мысли человечества: сб. статей международ. науч. –практ. конф.: (Уфа 10 декабря 2014 г., г.). – Уфа:Аэтерна, С. 17 – 21. 2. Регіональні представництва Уповноваженого. URL: http://www.ombudsman.gov.ua/ua/page/secretariat/regionalni-predstavnicztva-upovnovazhenogo/ 3. Совет по правам человека. (2015) Тридцатая сессия Пункты 3 и 5 повестки дня. Поощрение и защита всех прав человека, гражданских, политических, экономических, социальных и культурных прав, включая право на развитие Правозащитные органы и механизмы. Генеральная Ассамблея Организации Объединенных Наций. Distr.: General Russian.Original: English.A/HRC/30/49 7 August 23 с. 4. Тхаркахо М. М. (2008)Особенности формирования института омбудсмена в зарубежных странах /Серия 1: Регионоведение: философия, история, социология, юриспруденция, политология, культурология. // Вестник Адыгейского государственного университета№2. С.228-232

Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* Інститут омбудсману як технологія соціально-правового захисту дітей і молоді *Анотація статті* *(об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)* Кавецька Н. Інститут омбудсмена: міжнародний досвід та українські реалії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.academia.edu/4509908/_	*Рекомендовані джерела* 1.Інститут омбудсмана. URL: http://www.ombudsman.gov.ua/ru/page/secretariat/history/institute/ 2. Кавецька Н. Інститут омбудсмена: міжнародний досвід та українські реалії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.academia.edu/4509908/_ 3.Лентовска Е. Как начиналась работа уполномоченного по правам человека т. 1 Архивная копия от 29 апреля 2009 на Wayback Machine, т. 2 Архивная копия от 29 апреля 2009 на Wayback Machine М.: Проектная группа по правам человека, 1997—1998 4.Лещенко Л. Стандарти Ради Європи у становленні інституту омбудсмена в пострадянських країнах членах Ради Європи URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/viewFile/1193/1138 5.Мануілова К.В. Інститут омбудсмена в децентралізованих країнах ЄС: досвід для України URL: https://core.ac.uk/download/pdf/233892931.pdf 6.Рекомендація ПАРЄ стосовно інституції омбудсмена (рекомендація № 1615 (2003), див.: Інформаційний портал Харківської правозахисної групи, http://khpg.org.ua/index.php?id=1168593186.

Для заочного відділення

Тема № 1. Загальна характеристика технологій соціальної роботи в зарубіжних країнах

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (1 год.): Вплив різних видів глобалізації (економічна, політична, інформаційна) на зміни підходів щодо соціальної політики та соціальної роботи. Міжнародні організації, міжнародне право щодо дотримання соціальних прав людини.	*Рекомендовані джерела* 1. Антропов В.В. (2006) Социальная защита в странах Европейского союза. История, организация, финансирование, проблемы. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 271 с. 2. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч.-метод. Комплекс (2007) / Автор.-упоряд.: О.В. Безпалько, І.Дзвєрєва, З.П. Кияниця, В.О. Кузьмінський та інш. / За заг. ред.: І.Д. Звєрєвої, Ж.В. Петрочко – К.: Фенікс, 528 с. 3. Капська А., Завадобка Л. , Грищенко С.В. (2011) Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Навчальний посібник. К: Видавничий Дім «Слово», 248 с.. 4.Кубіцький С.О. (2015) Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. – 3-те вид. доп. і перероб. – К.: Міленіум.. 300 с. 5. Социальное обеспечение в странах Запада: США, Канада и Великобритания (2010)/ Под ред. О.Б. Осколковой. – М., 2010. 6. Соціальні технології: світовий досвід та тенденції розвитку в Україні: Монографія (2008) / За ред. В.В. Барабаша. – Херсон: Вид-во ПП Вишемирський В.С. 340 с.
Семінарське заняття -не передбачено навчальним планом	
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану*	*Рекомендовані джерела* 1. Бурлай Т.В. (2015) Політика соціальної якості в контексті Угоди про асоціацію між Україною та ЄС . Економіка і прогнозування. № 4. С. 81—95 2. Горішна Н.Сучасні тенденції розвитку соціальної

літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку) Особливості розвитку соціальної роботи в країнах Східної Європи	роботи та підготовки соціальних працівників URL: google.com/search?q=Н.+Горішна+Сучасні+тенденції+розвитку+соціальної+роботи+та+підготовки+соціальних+працівників&oq=Н.+Горішна+Сучасні+тенденції+розвитку+соціальної+роботи+та+підготовки+соціальних+працівників&aqs=chrome..69i57.1412j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8 3. Жукова Л. Досвід країн Східної Європи в інтитуційному забезпеченні соціальної політики держави URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2018/5.pdf 4. Неекономічні пріоритети модернізації в Україні з урахуванням інтеграційного досвіду країн Центральної Східної Європи: наукова доповідь (2015) / за ред. канд. соціол. наук О. М. Балакірєвої; НАН України, ДУ "Іст-т екон. та прогнозув. НАН України". К., 162 с

Тема № 2. Ідеологічні фактори формування моделей і реалізації соціальної політики за кордоном

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (1 год.): 1.Роль і значення ідеологічних факторів для формування моделей і реалізації соціальної політики закордоном: історична еволюція. 2.Класифікація моделей соціального захисту за С. Лейбфрідом, Г. Еспінг-Андерсеном. 3.Англосаксонська, бісмаркова, скандинавська, рудиментарна моделі. 4.Консервативна та неоконсервативна, ліберальна та нео-ліберальна, соціал-демократична моделі..	*Рекомендовані джерела* 1.Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. 2. Ковчина І.М. (2001)Сучасні технології соціальної роботи за рубежем: Навч.- метод. посібник / Ліга соціальних працівників м. Києва; Соціальна служба для молоді м. Києва / Під заг. ред. А.Й. Капської. К., 95 с. 3.Кулікова А.Є. (2007) Зміст підготовки соціальних працівників у Швеції та Україні: порівняльний аналіз . Освіта Донбасу. № 4 (123). С. 89-93. 4.Поліщук В.А. (2003)Професійна підготовка фахівців соціальної сфери: зарубіжний досвід. Посібник . Тернопіль, Навчальна книга. Богдан, 184 с
Семінарське заняття – не передбачено навчальним планом	
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* Соціальне забезпечення в країнах Заходу: США, Канада, Великобританія	*Рекомендовані джерела* 1. Інноваційна політика зарубіжних країн: концепції, стратегії, пріоритети (інформаційно-аналітичні матеріали, підготовлені Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти та Міністерством закордонних справ України) URL: http://kno.rada.gov.ua/komosviti /doccatalog/ document?id=48725 2. Боярчук Т. В. (2005) Особливості соціального захисту населення європейських країн. Вісник Хмельницького національного університету. № 2. –С. 170–174. 3. Кошелев Г. (2005)Пільги в країнах ЄС і система соціального забезпечення у США. Соціальний захист. № 5. С. 41–44. 4. Потєхін О. (2007)Україна – ЄС: соціальний вимір. Європейська Україна : зб. статей. К. : Еліт-прес. С. 10–14. 5. Резнікова Н. В. (2009)До питання про адаптивність європейської соціальної моделі до українських реалій. URL:http://www.nbuv.gov.ua/ Portal/soc_gum/Prvs/2009_3/ 1226.pdf.

Тема № 3. Соціальна робота з різними групами населення в зарубіжних країнах

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (1 год.): Характеристика соціально-педагогічної роботи з різними категоріями населення за рубежем: -соціальна робота з бідними та малозабезпеченими; -соціальна робота з мігрантами; -соціальна робота з інвалідами; -соціальна робота з людьми похилого віку; -соціальна робота з різними групами населення	*Рекомендовані джерела* 1. Капська А.Й., Завацька Л.М., Грищенко С.В. (2011) Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Навчальний посібник. К . : Видавничий Дім «Слово», 248 с. 2. Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. *3.* Целых М. П. Социальная работа за рубежом: Соединенные Штаты Америки : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / М. П. Целых. М. : Академия, 2007. 128 с.
Семінарське заняття (1год.): 1.Соціально-педагогічна робота з різними категоріями населення за рубежем: -соціальна робота з бідними та малозабезпеченими; -соціальна робота з мігрантами; -соціальна робота з інвалідами; -соціальна робота з людьми похилого віку; -соціальна робота з різними групами населення	*Рекомендовані джерела* 1. Дерега В. В. (2012)Вплив демографічних факторів на формуванняьсімейної політики в Європейському Союзі // Наукові праці: науково-методичний журнал. Вип.193. Т.205. Державне управління. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, С. 49–55. 2. Дудик Н. Т. Організація та традиційні особливості соціальної роботи у Великій Британії URL:http://library.udpu.org.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/11/visnuk_14.pdf 3. Капська А.Й., Завацька Л.М., Грищенко С.В. (2011) Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Навчальний посібник. К . : Видавничий Дім «Слово», 248 с. 4. Костін Р. А. (2007)Сучасні міграційні процеси і їхні тенденції в сучасному суспільстві // Регіон: Політика.Економіка. Соціологія. С. 158. 5. Кратінова А. М. (2006)Взаємодія спеціалістів соціальної сфери в Італії в рамках функціонування спеціалізованих закладів на основі парадигми інтегрованої допомоги // Соціальна педагогіка: теорія та практика. № 1. С. 93–97. 6. Палагнюк Ю. В. (2016)Особливості соціального супроводу студентської молоді з обмеженими можливостями в освітній сфері Польщі та України // Наукові праці.Державне управління. Вип. 255. Том. 267. С. 32–37. 7. Палагнюк Ю. В. (2016)Социальное сопровождение студенческой молодѐжи с ограниченными возможностями в системе высшего образования Польши // Studia Humanitatis. – 2016. – № 2. URL: http://st-hum.ru/sites/sthum.ru/files/pdf/palagnyuk_surzhenko.pdf.
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* Мережа будинків-притулків для жінок, які	*Рекомендовані джерела:* 1.Григорьева Е. Е. Здравоохранение Швеции URL: : http: //prime.bit.ab.ru/aw/Advices/Ad3.ht. 2.Мельник С. В. (2008) Шведський досвід формування та реалізація політики соціального забезпечення та страхування // Український соціум. № 4. С. 114–126. 3.Романенко Е. (2005)Реформирование пенсионного обеспечения на опыте Венгрии // Персонал. №2. С. 82–86 4.Сараєва А. Ю.(2005) Швеція: медична допомога – на

постраждали від насильства. Соціальна робота з людьми похилого віку у різних країнах ЄС *Анотація статті:* *(об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)* Григорьева Е. Е. Здравоохранение Швеции URL: http: //prime.bit.ab.ru/aw/ Advices/Ad3.ht.	рівних умовах // Жіночий лікар. № 1. Харків, С. 36 5.Соціальна робота у Великобританії та її розвиток / Освіта. URL: http://osvita.ua/vnz/reports/sociology/12251/ 6. Соціальна робота з жінками : навчальний посібник / уклад.: А. І. Войтовська, О. О. Кравченко. Умань: Візаві, 2018. 229 с. 7.Ярова Л. (2012)Система соціального захисту у країнах Центральної і Східної Європи // Український науковий журнал «Освіта регіону». № 1. С. 122.

Тема № 4. Концептуально-організаційні моделі соціальної роботи в зарубіжних країнах

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (1 год.): 1.Національні особливості організації соціальної роботи за рубежем. 2.Характеристика моделей соціальної роботи у зарубіжних країнах	*Рекомендовані джерела* 1. Капська А.Й., Завацька ЛІ.М., Грищенко С.В. (2011) Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах. Навчальний посібник. К . : Видавничий Дім «Слово», 248 с. 2. Кубіцький С.О. (2015)Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах: Навч. посіб. 3-те вид. доп. і перероб. К.: Міленіум, 300 с. 3. Типи теорій моделей соціальної роботи. Режим доступу. URL: https://msn.khnu.km.ua/pluginfile.php/200352/mod_resource/content/1/%D0%BB%D0%B5%D0%BA_5_13.htm 4.Основні теорії та моделі соціальної роботи. URL: https://stud.com.ua/29385/sotsiologiya/osnovni_teoriyi_modeli_sotsialnoyi_roboti
Семінарське заняття (1 год.): 1.Моделі соціальної роботи в зарубіжних країнах: державний патерналізм (Німеччина); соціальна інтеграція, компенсація, лібералізм (Англія); солідаризм (Нідерланди). 2.Характеристика моделей соціальної роботи у зарубіжних країнах: скандинавська модель, залишкова модель (Велика Британія), корпоративна модель; рудиментарна модель(Португалія, Іспанія, Греція, Ірландія).	*Рекомендовані джерела* 1. Горохова К. Г. (2009)Государство благосостояния»: шведская модель / К. Г. Горохова. М. : Знание, 184 с. 2. Боде И. (2013)Германия: социальные услуги // Соціальна робота в Україні: теорія і практика № 1—2. С. 220—226. 3. Германия. Вызовы XXI века (2009)/ отв. ред.: В.Б. Белов // Весь мир. 4. Положительный опыт предоставления социальных услуг в странах Юго-Восточной Европы. Субрегиональное бюро МОТ в Москве. URL: http:// www.ilo.org/public/russian/region/eurpro/moscow/ info/publ/rus_socserv_delivery_part.pdf 5. Кашуба М.С. (1997)Некоторые проблемы современных брачно-семейных отношений в странах Европы. Белград: Этнографический институт САНУ, 1997. 8 с. 6. Про становище багатодітних сімей у країнах ЄС. URL: http://bukviche.com/pro-stanovyche-bahatoditnych-simej 7. Хомченко О. Е. (2013)Реализация комплексной системы мер социальной защиты и социальных услуг в Италии. Вестник РУДН. Серия "Юридические науки". № 1. С. 91—100

Завдання для самостійної роботи: *Анотація статті: (об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)*	*Рекомендовані джерела* Любецька М. Аналіз зарубіжного досвіду надання соціальних послуг, здійснення соціального супроводу сімей (осіб), які перебувають у складних життєвих обставинах. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2018/24.pdf

Тема № 5. Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах з окремими категоріями клієнтів

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**
Лекція – не передбачено навчальним планом	
Семінарське заняття (1год.): 1.Соціальна робота з жінками, які постраждали від насильства. 2.Будинки-притулки для жінок, які постраждали від насильства. 3.Консультативні служби для чоловіків, які усвідомлюють, що стали причиною насильства. 4.Соціальна допомога інвалідам, типи соціальних послуг для інвалідів. 5.Соціальна робота з ВІЛ-інфікованими та інвалідами в країнах ЄС	*Рекомендовані джерела* 1. Глухова Г. Шляхи оптимізації діяльності соціальних служб: досвід для України. URL: http://lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik2/fail/Gluhova.pdf 2. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації : навчально-методичний комплекс (2007) / [автор.-упоряд. : О. В. Безпалько, І. Д. Звєрєва, З. П. Кияниця, В. О. Кузьмінський та інш]. / [за заг. ред.: І. Д. Звєрєвої, Ж. В. Петрочко]. К. : «Фенікс», 528 с. 3. Служба раннього втручання URL: http://phmcsssdm.okis.ru/srv.html. 4. Центр «Промінь надії»: система захисту дітей без інтернатів URL: http://www.hopeandhomes.org.ua/projects/4f03fce262708/. 5. Шахрай В.М. (2006)Технології соціальної роботи: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури,464 с.
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* 1.Мережа будинків-притулків для жінок, які постраждали від насильства. 2.Соціальна робота з людьми похилого віку у різних країнах ЄС	Рекомендовані джерела 1.Білоус І. Досвід країн ЄС у сфері соціальної підтримки населення. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/26139/1/%D0%91%D0%86%D0%9B%D0%9E%D0%A3%D0%A1.pdf 2. Відкриття притулків для постраждалих від домашнього насильства URL: https://ukraine.unfpa.org/uk/search/node/%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%BB%D0%BE%D0%BA. 3. Запобігання та протидія домашньому та ґендерно зумовленому насильству щодо українок за кордоном URL: https://la-strada.org.ua/novyny/zapobigannya-ta-protydiya-domashnomu-ta-genderno-zumovlenomu-nasylstvu-shhodo-ukrayinok-za-kordonom.html 4. Социальная работа с пожилыми людьми за рубежом URL: http://www.veteranrb.ru/archiv es/875 5. Якубова Л., Труш Н. Порівняльний аналіз особливостей організації соціальної роботи з людьми похилого віку в Україні та за кордоном URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2015_36_69.

Тема № 6. Інститут омбудсмену в країнах світу

Перелік питань і завдань, що виноситься на обговорення	**Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси**

Лекція – не передбачено навчальним планом	
Семінарське заняття (1 год.): 1.Світові моделі діяльності омбудсмена. 2.Інститут омбудсмена в механізмі правового захисту прав і свобод особи – світовий досвід. 3.Роль омбудсмана в механізмі реалізації парламентського контролю в зарубіжних країнах	*Рекомендовані джерела* 1. Магомедов К. М. (2014)Институт омбудсмена (уполномоченного по правам человека) в системе защиты прав и свобод человека и гражданина // Вопросы эволюции правовой мысли человечества: сб. статей международ. науч. –практ. конф.: (Уфа 10 декабря 2014 г., г.). – Уфа:Аэтерна, С. 17 – 21. 2. Регіональні представництва Уповноваженого. URL: http://www.ombudsman.gov.ua/ua/page/secretariat/regionalni-predstavnicztva-upovnovazhenogo/ 3. Совет по правам человека. (2015) Тридцатая сессия Пункты 3 и 5 повестки дня. Поощрение и защита всех прав человека, гражданских, политических, экономических, социальных и культурных прав, включая право на развитие Правозащитные органы и механизмы. Генеральная Ассамблея Организации Объединенных Наций. Distr.: General Russian.Original: English.A/HRC/30/49 7 August 23 с. 4. Тхаркахо М. М. (2008)Особенности формирования института омбудсмена в зарубежных странах /Серия 1: Регионоведение: философия, история, социология, юриспруденция, политология, культурология. // Вестник Адыгейского государственного университета№2. С.228-232
Завдання для самостійної роботи: *Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем (6-8 ст.; список джерел – 5-6;посилання на використану літературу; дотримання вимог щодо відсутності плагіату. термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку)* Інститут омбудсману як технологія соціально-правового захисту дітей і молоді *Анотація статті(об'єм 100-250 слів: термін виконання – не пізніше, ніж за тиждень до заліку; вимоги – відсутність плагіату)* Кавецька Н. Інститут омбудсмена: міжнародний досвід та українські реалії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.academia.edu/4509908/_	*Рекомендовані джерела* 1.Інститут омбудсмана. URL: http://www.ombudsman.gov.ua/ru/page/secretariat/history/institute/ 2. Кавецька Н. Інститут омбудсмена: міжнародний досвід та українські реалії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.academia.edu/4509908/_ 3.Лентовска Е. Как начиналась работа уполномоченного по правам человека т. 1 Архивная копия от 29 апреля 2009 на Wayback Machine, т. 2 Архивная копия от 29 апреля 2009 на Wayback Machine М.: Проектная группа по правам человека, 1997—1998 4.Лещенко Л. Стандарти Ради Європи у становленні інституту омбудсмена в пострадянських країнах членах Ради Європи URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/viewFile/1193/1138 5.Мануілова К.В. Інститут омбудсмена в децентралізованих країнах ЄС: досвід для України URL: https://core.ac.uk/download/pdf/233892931.pdf 6.Рекомендація ПАРЄ стосовно інституції омбудсмена (рекомендація № 1615 (2003), див.: Інформаційний портал Харківської правозахисної групи, http://khpg.org.ua/index.php?id=1168593186.

6. Політика курсу.

Політика щодо відвідування академічних занять.

Під час відвідування академічних занять студент накопичує загальні, фахові компетентності, що залежать від предметної сфери та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Політика академічної доброчесності.

Сукупність етичних принципів і правил, що визначені в Законі України «Про вищу освіту», якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової/творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових/творчих досягнень створює академічну доброчесність.
Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.
Політика оцінювання (усних повідомлень і практичних завдань із питань курсу, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна робота за темами, виконання завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах.

7. Проміжний і підсумковий контроль.

Форма проміжного контролю: Модульна контрольна робота
Зразок модульної контрольної роботи:

Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає два теоретичні питання, відповіді на які дають можливість оцінити рівень оволодіння теоретичним матеріалом.

1. Охарактеризуйте соціалістичну модель соціальної політики в зарубіжних країнах
2. Консультативні служби для чоловіків, які усвідомлюють, що стали причиною насильства.

Під час дистанційної форми навчання доцільно проводити модульну контрольну роботу у вигляді тестових завдань (30) за допомогою комп'ютерного тестування (сервіс Moodle). Приклади тестових завдань:

1. Домінуючі методи надання клієнтові соціально-терапевтичної допомоги за рубежем:
- сімейна терапія, трудова терапія, самовиховання, дискусійна терапія
- арт-терапія, консультативна, дискусійна терапія
- сімейна терапія, трудова терапія, арт-терапія
- усі відповіді не вірні

2. Патерналізм, як модель соціальної роботи використовується у:
- Англії - Франції - Німеччині - Італії

3. Солідаризм у Нідерландах запровадив взаємодію між трьома елементами суспільства:
- мануфактурами, народом, державою бізнесом, особою, владою
- корпораціями (працедавцями), народом (працівниками) і державою
- усі відповіді не вірні

4. **Служба Термінової Соціальної Допомоги, що надає разову допомогу, спрямована на підтримку осіб, що її потребують, діє у:**
- Канада, Німеччина - США, Великобританія - Росія, Іспанія
- усі відповіді не вірні

5. У яких зарубіжних країнах ведеться соціальна робота із військовослужбовцями, учасниками військових конфліктів та спеціалізована реабілітація ветеранів
- США, Франція, Іспанія, Росія - Канада, Німеччина, Великобританія
- Греція, Іран, Росія - усі відповіді не вірні

8. Критерії оцінювання результатів навчання.

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	**70 балів** (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	**30 балів** (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	**35 балів** (поточний контроль)	**16 балів** (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на

	рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація навчального матеріалу	5
Доповідь	5
Реферат	5

Критеріями оцінювання доповіді є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематики обраної теми.
Оцінювання реферату здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи
Критерії оцінки успішності відповідають навчальній програмі й найбільш важливим вимогам до знань студентів: відповіді повинні бути повними, логічними, доказовими.
Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

Критерії оцінювання під час підсумкового контролю
Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

Викладач _____ к.п.н., доц. Замашкіна О.Д.
(підпис) *(ПІБ)*

Затверджено на засіданні кафедри права і соціальної роботи протокол № 7 від « 11» січня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ доц. Метіль А.С.
(підпис) *(ПІБ)*